

NOTAT vedr. asbestplader på skure i Hyldebjergvej

Byggesag	Helhedsplan Hyldebjergvej
Byggesags nr.	9616008
Dato	6. juni 2019
Udarbejdet af	Milena Mille Rudez

Eksisterende forhold

Der er asbestplader på tage på opbevaringsskurene. Eternitplader anvendt inden forbud i 1986 indeholder asbest. Da Hyldebjergvej er opført fra 1974 til 1976 og asbestholdige bølgeplader er benyttet frem til slutningen af 80'erne er det sandsynligt, at tage på skurene indeholder asbest.

Enkelte skure er totalrenoveret etapevis (fx 10 skure på Storetorv 1-6, Skippelængen 1, 2 og 6 samt Høkerlængen 2), hvor bølgeplader er fjernet og tage er udført som grønne tage med tagpap som underlag. Udskiftning af de øvrige tage (ca. 240 stk.) er planlagt i forbindelse med realisering af helhedsplanen - tagene skal efter planen udskiftes senest i år 2024.

Tagene er besigtiget af BO-VEST projektleder og arkitekt Milena Mille Rudez den 6. juni 2019. Ejendomsleder Jesper Handskemager og seniorprojektleder Kristian Overby var til stede.

Der er taget billeder af enkelte tage med gamle skader, bl.a. mellem Høkerlængen og Skipperlængen – se fotoregistrering.

Gældende regler og vejledninger

Ifølge gældende vejledninger er asbestfibre ikke farlige, så længe de sidder fastbundne i et materiale, så de ikke frigives til luften og indåndes. Det er først, når taget skal gennembrydes eller skiftes, der er risiko for, at asbesten frigives.

Relevante anvisninger og reglementer:

1. Asbest i bygninger, Regler, identifikation og håndtering. SBI-anvisning 228. Statens Byggeforskningsinstitut, 2010.
2. Grænseværdier for stoffer og materialer. At-vejledning C.0.1. Arbejdstilsynet, 2007.

3. Vejledning om asbestholdige materialer anvendt til loft- og vægbeklædninger (Grå asbestvejledning). Vejledning nr. 4005 af 25. marts 1986. Boligministeriet, 1986.
4. Bekendtgørelse om asbest (Asbestbekendtgørelsen). Bekendtgørelse nr. 1792 af 18. december 2015, Arbejdstilsynet, 2015.
5. Byggematerialer med asbest. SBI-anvisning 229. Statens Byggeforskningsinstitut, 2010.
6. At-vejledning: Stoffer og materialer – C.2.2-1 Asbest. Arbejdstilsynet, 2016.
7. Bekendtgørelse om miljøbeskyttelse (Miljøbeskyttelsesloven). Bekendtgørelse af lov nr. 1189 af 27. september 2016. Miljø- og fødevarerministeriet, 2016.
8. Bekendtgørelse om affald (Affaldsbekendtgørelsen). Bekendtgørelse nr. 1309 af 18. december 2012. Miljøministeriet, 2012
9. Bygningsreglement 2015 , Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, 2016
10. Når du støder på asbest. Regler og baggrund. BAR - Bygge & Anlæg. 2009b.
11. Når du støder på asbest. Sådan gør du! BAR - Bygge & Anlæg. 2009a.
12. Sikkerhed ved arbejde med asbest. Arbejdstilsynet, 2017.

Vedr. vedligeholdelse af tagene

Ved vedligeholdelsesopgaver skal driftspersonale kende kravene til arbejde med asbest.

Link til Arbejdstilsynets folder Sikkerhed ved arbejde med asbest:

<https://workplacedenmark.dk/media/8628/asbestarbejde.pdf>

Højtryksspuling af asbestholdige materialer er ikke tilladt.

Hvis det sker, at et stykke plade bliver knækket, skal hele pladen udskiftes og man skal overholde krav til arbejde med asbest:

<https://amid.dk/viden-og-forebyggelse/fysisk-arbejdsmiljoe/kemisk-arbejdsmiljoe/viden-om-kemisk-arbejdsmiljoe/asbestguide/krav-til-arbejde-med-asbest/>

Se også SBI vejledning "Når du støder på asbest":

<http://efterisolering.sbi.dk/sites/default/files/naar-du-stoeder-asbest-saadan-goer-du.pdf>

Udskiftning af enkelte skadede plader medfører risiko for kortvarig påvirkning af asbest. Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1792 - 18. december 2015 er gældende:

<https://amid.dk/regler/bekendtgoerelser/asbest-1792/>

Forskere kan ikke afvise, at tagene i sig selv udgør en sundhedsmæssig risiko. Løse asbestfibre bliver frigjort til luften i takt med at tagene ældes, og indånding af disse fibre kan føre til den alvorlige sygdom lungehindkræft. Dette er imidlertid endnu ikke omsat til lovgivning på området.

Asbest ekspert Torben Valbjørn Rasmussen fra Statens Byggeforskningsinstitut (SBI) ved Aalborg Universitet har oplyst til Ingeniøren: »Først og fremmest er det ikke en god ide, at man gør asbesttage rent ved at afrense dem. Det er en behandling, som kan give skader og som faktisk nedbryder mere end det gavner. Det hårde vandtryk eller mekanisk påvirkning kan være med til at frigive yderligere fibre«

<https://ing.dk/artikel/13-millioner-asbesttage-danmark-saadan-kan-du-sikre-dig-hvis-asbest-dit-tag-222537>

Et bredt flertal i Folketinget indgik i september 2018 en politisk aftale om at sikre, at færre ansatte udsættes for asbest. Med aftalen er der enighed om at gennemføre 20 anbefalinger fra arbejdsmarkedets parter.

Arbejds miljøforskningsfonden har afsat midler til et projekt om sikkert arbejde med asbest:

<https://amid.dk/om-os/arbejds miljoeforskningsfonden/opslag-og-ansoegninger/opslag-asbest-2019/>

Der forventes en opdatering af anbefalinger og vejledninger på asbestområdet.

Vedr. fremtidige arbejder inden udskiftning af tage

Da bølgepladerne bliver udskiftet senest i 2024, skal man ikke gøre unødvendige arbejder der medfølger risiko for indånding af asbest inden den planlagte fjernelse er asbestpladerne.

Driften skal sikre, at der er ingen bevoksning på tagene, herunder træer/grene for tæt på tagene, der kan skade eksisterende bølgeplader. Hvis det sker at en plade bliver skadet, skal man hurtigst muligt udskifte hele pladen med ny eternitplade uden asbest og følge anvisningerne til bortskaffelse og sikkerhed ved arbejde med asbestholdige materialer.

Man må ikke genbruge de gamle plader til partielle reparationer, men de gamle tagreparationer behøves ikke at udbedres. Tagene skal hurtigst muligt gennemgås for evt. nye skader (knækkede / revnede plader og hjørner) og efterfølgende regelmæssigt efterses inden den planlagte udskiftning.

Registrering af skure med gamle eternitplader skal udføres inden udarbejdelse af helhedsplanen.

Administrationen skal kontakte ejendomslederen, når nye vejledninger og regler træder i kraft.